

Π.Ε. ΜΑΝΙΤΑΚΗΣ

Διορθότης

ΠΑΡΟΨΗΝΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

Ἐπὶ τῆς διασκευῆς τῶν ὄψεων Πρωταῖς καὶ Γαλλοῖς, ἀριθ. 30.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΑΡΟΜΗΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΕΚΑΣΤΟΣ ΦΥΛΛΟΝ ΤΙΜΑΤΑΙ
Ἐν Ἀθήναις ἑτησίᾳ θρ. ν. 8	Ἐρμην καὶ Ἀναῖς, μυθιστόρημα Ponson du Terrail, μετὰ εἰκόνας, μετὰφρ. Ε. Σχινᾶ. — Οἱ δύο καλλιτέχναι, διήγημα, ὑπὸ Λάμπρου Ἐνοῦλλη. — Ποίησις. Ἡ Ἠρώς μου, ὑπὸ Ε. Κ. Στρατουδάκη. — Οἱ ἀρχαῖοι Βρεττανοί. — Ποικίλα. — Αἰνίγμα. — Γνωστοποιήσις.	Ἐν Ἀθήναις..... Λεπτ. 10
• " " ἑξαμην. " " 5		• ταῖς ἑπαρχίαις..... " 15
• ταῖς ἑπαρχ. ἑτησίᾳ " " 10		• τῷ ἐξωτερικῷ..... " 25
• " " ἑξαμην. " " 6		Φύλλα προηγούμενα λεπτ. 50
• τῷ ἐξωτερικῷ ἑτησίᾳ φρ. " 15		

Μίαν ἡμέραν δὲν ἔφαλεν αὕτη πλῆον . . . — Σελίς 68, στήλη 2.

ΚΑΡΜΕΝ ΚΑΙ ΑΝΑΪΣ

PONSON DU TERRAIL

VI

ΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΑ. — Συνέχεια.

Μόνος σχεδὸν ὁ Φρανσῆς δὲ Φλάρ, ὁ ἔντιμος καὶ εὐπιστος ἀνὴρ, ὁ τυφλὸς καὶ περιπαθὴς σύζυγος, εἶχεν ἐν ἀρμονίᾳ τὸ πρόσωπον πρὸς τὰ διανοήματά του.

Ὁ μαρκήσιος ἦτο ἡ κεφαλή, ἣτις σκέπτεται ὁ Φρανσῆς ὁ βραχίλων, ὅστις ἐνεργεῖ ὁ εἰς διηύθυνεν, ὁ ἕτερος ἐξέτελει.

Ὅθεν κατὰ τὰς συνεχεῖς τοῦ πρώτου ἀπουσίας, μεταβαίνοντος εἰς Παρισίους πρὸς τοποθετήσιν τοῦ σιδήρου καὶ τοῦ χυτοσιδήρου, διαπραγματεύσιν τῶν τιμῶν, καὶ συνεννόησιν μετὰ τῶν ἐμπόρων, — ὁ Φρανσῆς ἐπέβλεπεν εἰς τὴν κατεργασίαν καὶ εἰργάζετο ἐνίοτε ὡς ἀπλοῦς ἐργάτης.

Ἐν παραδείγματι, κάμινοί τινες εἰργάζοντο τὴν νύκτα ὁ Φρανσῆς μετέβαινεν εἰς τὸ ἐργοστάσιον περὶ τὴν δεκάτην ὥραν τῆς νυκτὸς καὶ ἐπανέστρεφεν οἴκοι τὴν πέμπτην τῆς πρωίας.

Ἔιχε καταστή τούτο συνήθεια τοσοῦτον σταθερά, ὥστε μόνον ἀνάγκη ἐκτακτος καὶ ἀνυπερέβλητος ἠδύνατο νὰ τὸν ἀναγκάσῃ νὰ καταλίπῃ τὴν θέσιν του πρὸ τῆς προσδιορισμένης ὥρας.

Ὁ μαρκήσιος τοῦναντίον σπανίως ἐνεφανίζετο εἰς τὸ ἐργοστάσιον ἄλλ' εἶχε τοποθετήσῃ ἐν αὐτῷ ἄνθρωπον τῆς ἐμπιστοσύνης του καὶ συμμορφούμενον πρὸς τὰς ὁδηγίας του.

Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦτο ὁ διάδοχος τοῦ γέροντος Ἀντωνίου.

Ἐκτίθεμεν ἐν ὀλίγοις τὰ κατὰ τὴν ἀποπομπὴν αὐτοῦ.

Ὁ μαρκήσιος ἦτο ἄνθρωπος πονηρὸς, ἐπιτήδειος, ὀξυδερκής ἑκέκτητο εἰς ὑψιστον βαθμὸν τὴν τέχνην ν' ἀποκτᾷ ἐπιρροὴν ἀναντίρρητον καὶ ἀλόγιστον ἐπὶ τῶν ἀσθενῶν χαρακτήρων. Εἶχεν ἀπόλυτον ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς κυρίας δὲ Φλάρ, κατέστη ταχέως καθ' ὀλοκληρίαν κύριος τοῦ Φρανσῆ.

Ὁ Φρανσῆς ἀνεγνώρισε τὴν διανοη-

τικὴν αὐτοῦ ὑπεροχὴν, ἀφωσιώθη αὐτῷ ψυχῇ τε καὶ σώματι, καὶ τῷ παρεχώρησε μέρος τῆς διευθύνσεως τοῦ ἐργοστασίου.

Καταπλαγείς τὸ πρῶτον πρὸ τῶν σολμηρῶν σχεδίων καὶ τῶν νεωτερισμῶν αὐτοῦ, ἠναγκάσθη νὰ κλίνη ἐνώπιον τῆς ἐπιτυχίας— ἡ πρόοδος τοῦ ἐργοστασίου ἐξήλειψε καὶ τοὺς τελευταίους δισταγμοὺς τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ Φρανσῆ. Ὁ μαρκήσιος ἐζήτησε τότε παντοδυναμίαν ἀπόλυτον καὶ τὴν γενικὴν διεύθυνσιν. Ὁ Φρανσῆς παρεχώρησεν ἀμφοτέρω.

Οἱ σιδηρουργοί, συνειθισμένοι εἰς τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν τοῦ γηραιοῦ Φλάρ καὶ τοῦ υἱοῦ του, ἐδείχθησαν ἀπειθεῖς ὑπὸ τὴν μάστιγα τοῦ κ. Λιστάν.

Ὁ κ. Λιστάν ἀπέβαλε δώδεκα καὶ τοὺς ἀντικατέστησε δι' ἐργατῶν ζέων.

Τὸ παράδειγμα αὐτὸ τῆς αὐστηρότητος παρήγαγε σωτήριον ἀποτέλεσμα τρόμου· καὶ οἱ μᾶλλον δυσήνιοι ἐκλίναν τὸν τράχηλον καὶ ἐδέχθησαν τὸν χαλινόν.

Μόνος ὁ γέρον Ἀντώνιος ἐδείχθη ἀκαμπτος καὶ εὐθύς ἦτο ὑποδιευθυντής, ἐπιτετραμμένος τοὺς γενικοὺς λογαριασμοὺς· ἦτο μᾶλλον ἴσος καὶ φίλος ἢ ὑποτακτικὸς τῶν Φλάρ· δὲν ἠθέλησε νὰ ταπεινωθῇ σφόδρα ἐνώπιον ἀνθρώπου, ὅστις κατ' αὐτὸν δὲν ἦτο ὁ πραγματικὸς κύριος.

Ἄλλως ἢ τραχεῖα τιμιότης αὐτοῦ, ἡ ἀπότομος παρρησία του, ἠνόχλουν τὸν μαρκήσιον· διὸ καὶ ἐζήτησεν οὗτος ἀφορμὴν, εὔρε τοὺς λογαριασμοὺς του οὐχὶ ἐν τάξει, καὶ τὸν ἀπέλυσεν.

Ὁ Φρανσῆς ἔσχε τὴν ἀδυναμίαν νὰ ἐπικυρώσῃ τὴν ἀποπομπὴν αὐτὴν.

Ὁ γέρον Ἀντώνιος ἀπεσύρθη, κατατεθλιμμένος τὴν ψυχὴν, εἰς τὸν εἰκίσκον του, ὅπου ἀπέθανεν ἐκ λύπης, μεθ' ὅλην τὴν πρόνοιαν τοῦ συνταγματάρχου, ὅστις τὸν ὑπεχρέωσε νὰ δεχθῆ συντάξιν, καὶ τὰς περιποιήσεις τῆς Κάρμεν, ἧτις ἐδειξεν ἀξιοθαύμαστον φιλοστοργίαν πρὸς τὸν ἄνθρωπον αὐτόν, ὅστις ἐμελλε νὰ καταστῇ σχεδὸν πατήρ της.

VII

Η ΟΠΗ ΤΟΥ ΣΑΤΑΝΑ

Ἐπανάλωμεν τώρα εἰς τὸ ἱστορικόν, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀπέμειναν οἱ ἐργάται καὶ οἱ ὑπηρεταὶ μετὰ τὴν ἀπέλευσιν τῶν κυρίων.

Ἡ κυρὰ Γιαννούλα, καθὸ ἐξηκοντούτις καὶ ἐπομένως μᾶλλον γνώριμος μετὰ τοῦ παρελθόντος, ἐκράτει τὸ νῆμα τῆς συνομιλίας.

— Νὰ τα δᾶ, ἔλεγεν αὕτη μετὰ σοβαρότητος· μᾶς ἤρθε πάλι ὁ χαριτωμένος μαρκήσιος, ποῦ νὰ τὸν πάρῃ ὁ

διάολος! Μοῦ φαίνεται πῶς ξαναγύρισε ἡ κακὴ μοῦρα τοῦ Φλάρ.

— Σώπα, γρηᾷ, εἶπεν ὁ μπάρμπα Γιάννης, ὑποδεικνύων διὰ βλέμματος λοξοῦ τοὺς ὑπὸ τοῦ μαρκησίου εἰσαχθέντας ἐργάτας.

— Μπα! μπα! ἔμπορὸν νὰ με διώξουν, ἀλλὰ δὲ θὰ μου δέσουν τὴ γλῶσσα, γεροπαλληκαρᾶ μου. Λέω ἐκεῖνο ποῦ λέω· ἀπὸ τὸν καιρὸ ποῦ ἡ Παρισιάνα καὶ ὁ ἀξάδερφός της μπηκαν ἔδω μέσα, μπηκε καὶ ἡ δυστυχία μαζί τους.

— Ὅσο γι' αὐτό, ἤρξατο λέγων εἰς τῶν ἐργατῶν, εἶναι ἀλήθεια.

Ἄλλ' ὁ φόβος τῷ ἔφραζεν ἐμφρόνως τὸ στόμα.

— Μεγαλοδύναμε Θεὲ μου! ἀνεκραύγασεν ἡ Γιαννούλα, εἰσαστε οὔλοι χωρὶς καρδιά, παλληκάρια μου. Γιατὶ τάχα αὐτὸς ὁ καταραμένος ὁ μαρκήσιος ἐμάγεψε τὸν ἀφέντη μας τὸ Φρανσῆ καὶ ἡ Παρισιάνα λύνει καὶ δένει μέσα ἰς τὸ σπῆτι τοῦ Φλάρ, ἐβουδαθήκατε οὔλοι.....

— Ἐχει δίκιο, εἶπε μετὰ φόβου ὁ μπάρμπα Γιάννης, ἐδῶ καὶ δύο χρόνια ἀπάνω κάτω ἤρθαν τόσα καὶ τόσα πράγματα ἀνάποδα. Ὁ μπάρμπ' Ἀντώνης πέθανε, ἡ τσοῦπα τοῦ Νικοῦ ἔτρελάθηκε, ὑστερα πνίγηκε, χωρὶς νὰ ξέρη κανένας γιατί....

— Τὸ ξέρω γώ, εἶπεν ἐν μέσῳ τῶν ὀδόντων της ἡ Γιαννούλα.

Ψιθυρὸς ἐρωτηματικὸς διέτρεξε τὴν αἴθουσαν· ἀλλ' ἡ Γιαννούλα ἐσιώπησε καὶ ἀπέμαζεν ἐν δάκρυ καταρῆυσαν ἐπὶ τῆς παλιμνήστου παρειᾶς της.

— Χωρὶς νὰ λογαριάσωμε τὴν τρυφερὴν μας Κάρμεν ποῦ στέκεται ὄλω περιλυπη, ποῦ σοῦ καίει τὴν καρδιά... Ἐναν καιρὸ αὐτὴ πηδοῦσε κ' ἔτρεχε ἰς τὰ δάση ἄν κατσικί, καὶ τώρα μὲλις τῆς πέρνει μιλιὰ ἀπὸ τὸ στόμα...

— Σὰν σᾶς τὸ λέω, ὑπέλαβεν ἡ Γιαννούλα πλήττουσα διὰ τοῦ γρόνθου τὴν τράπεζαν, πῶς αὐτοὶ οἱ Παρισιᾶνοι τάφεραν ὄλα ἔδω μέσα ἄνω κάτω!

— Ἐλα, γρηᾷ, εἶπεν εἰς τῶν ἐργατῶν, κράτα λίγο τὴ γλῶσσά σου, εἰδεμῆ...

— Καὶ λοιπὸν! καὶ λοιπὸν! τί; Σὰν με διώξουν, ἄς ἦναι καλὰ ἡ κυρὰ Κάρμεν, αὐτὴ θὰ φροντίσῃ γιὰ μένα.

— Θὰ κανεὶς καλλίτερα νὰ μᾶς ἔλεγες τὴν ἱστορίαν τῆς Διαολότρουπας.

— Μάλιστα! ἄμ' δὲν σᾶς τὴν εἶπα χθές;

— Δὲν πειρᾶζει εἶναι πάντα καλὴ.

— Ἄς ἦναι, σᾶς τὴ λέω, εἶπεν ἡ Γιαννούλα· μὰ τώρα θὰ καταλάβετε καλλίτερα ἐκεῖνο ποῦ σᾶς λέω πάντα: σὰν μπάζει κανεὶς ἰς τὸ σπῆτι τοῦ ξένου, χάνει καὶ τὴν ψυχὴν του καὶ τὰγαθὰ του.

Καὶ μετὰ τὸν ἐπιγραμματικὸν αὐ-

τὸν πρόλογον ἡ γραῖα μάγειρος διηγῆθη εἰς τὴν ἰδιαιτέραν αὐτῆς γλῶσσαν τὴν ἱστορίαν, τὴν ὁποίαν σᾶς μεταφράζομεν εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς:

Πρέπει νὰ σᾶς εἶπω, ὅτι κατὰ τοὺς καιροὺς καθ' οὓς δὲν εὐρίσκοντο εἰς Νιβέρνην καὶ Μορβᾶν Παρισινοί, εἰς τὴν θέσιν, ὅπου τώρα εὐρίσκεται ἡ σπητὸῦ Σατανᾶ, ἴστατο ὠραῖος πύργος, ἰσχυρὸς, μετ' ἐπάλξεων ἀπορρήτων καὶ ἀφθονα ἔχων τὰ μέσα τῆς ἀμύνης.

Ἐραῖος κῆπος περιέβαλλεν αὐτόν· εἰς δέκα λευγῶν ἀπόστασιν τὰ περίεχωρῖα καὶ αἱ ἐπαύλει· ἐπλήρονον φόρον ὑποτελείας.

Ὁ πυργοδεσπότης ἀρκετὰ εὐτυχής, καθὸ κύριος τοιοῦτου πύργου, ἐκαλεῖτο ὁ αὐθέντης Γοντράν· ἐκτὸς δὲ πάντων τῶν πλουσιῶν κτημάτων του καὶ πεντακοσίων ὀπλιτῶν ὑπηρετούντων ὑπὸ τὴν σημαίαν του, εἶχε καὶ σύζυγον εὐγενῆ καὶ ὠραίαν, τῆς ὁποίας ἡ ἀρετὴ ἦτο ἴση πρὸς φρούριαν καὶ ἡ φήμη ὡς τῆς πόλεως Ρέγγονε, ἧτις εἶναι παρθένος, ὡς εἶναι γνωστὸν τοῖς πᾶσι.

Ἡ πυργοδέσποινα ὠνομάζετο Ἑρμενγάρδη.

Πάντες οἱ βαρῶνοι καὶ οἱ κόμητες τῶν περίεως εἰς μάτην ἠγωνίσθησαν ἡ πυργοδέσποινα, ὅπερ σπανιώτατον, ἠγάπα τὸν σύζυγόν της.

Πάντες ἀπεσύρθησαν κατατεθλιμμένοι ἐκ τῆς ἀποτυχίας των καὶ μετ' ἀποφάσεως νὰ ἐκδικηθῶσιν ἐπὶ τοῦ συζύγου διὰ τὰς περιφρονήσεις τῆς συζύγου.

Ἐνῶ δὲ αὐτοὶ κρύφα καὶ ἐν σιγῇ ὑπέθαλπον προδοτικὰς συνωμοσίας ὁ ἀρχὼν Σατάν, ἀπὸ τοῦ ὁποίου νὰ μᾶς φυλάττῃ ὁ Θεός, ὠρκίσθη καὶ αὐτὸς ν' ἀποπειραθῆ ἕνα ἀκροβολισμὸν καὶ ἐξέπεμψεν εἰς τὴν πυργοδέσποιναν ἕνα τῶν διαβόλων τῆς ἐμπιστοσύνης του, καλούμενον Ἀποπλάνησιον.

Ἡ Ἀποπλάνησις ἐνεκαθιδρύθη τὸ πρῶτον εἰς τὸ ἐκ χάλυβος κάτοπτρον τῆς Ἑρμενγάρδης καὶ λαμβάνουσα τὴν μορφήν της τῇ ὁμολόγησεν ὅτι ἦτο παραπολὺ ὠραία διὰ σύζυγον γέραντα καὶ ἄσχημον ὡς τὸν ἰδικόν της.

Ἡ πυργοδέσποινα ἐμειδίασε, δὲν ἠθέλησεν ἐν ἀρχῇ νὰ πιστεύσῃ τίποτε ἐξ ὅλων αὐτῶν, ἀλλ' ἐπανελάβε τὴν προσεχῆ νύκτα τοὺς λόγους τῆς διαβόλου Ἀποπλάνησεως καὶ κατέληξε δίδουσα πίστιν τινα εἰς αὐτούς.

Ἡ καταραμένη Ἀποπλάνησις, μεταβαίνουσα ἀπὸ τοῦ κατόπτρου εἰς τὸ ὄρολόγιον τῆς Ἑρμενγάρδης, ἀπέσχισε μεγαλοπρεπὲς χαλκογράφημα παριστῶν τὸν Πειρασμὸν τοῦ Ἀγίου Ἀντωνίου καὶ ὑποκατέστησεν εἰκόνα, τῆς ὁποίας δὲν ἤξεύρομεν ἀκριβῶς τὸ ἀντικείμενον, ἀλλ' εἰς τὸ πρῶτον μέρος αὐτῆς ἐφαίνετο ὠραῖος ἱππότης, φέρων ὄπλα τορευτὰ καὶ ἐπίχρυσα, κόρυμβον λευκὸν ἐν τῇ

περικεφαλαία του, έχων μέλανας ὀφθαλμούς, μύστακας μέλανας, ῥίνα ἀέτειον καὶ χεῖλη πορφυρά.

Ἡ πυργοδέσποινα ἐκλείσει τὸ βιβλίον ἐρυθριῶσα, ἀλλ' ἐπειδὴ εὗρισκετο εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς ἐξομολογήσεως συνωμολόγησεν ὅτι ὁ λευκόφαιος πώγων καὶ οἱ ὑποπράσινοι ὀφθαλμοὶ τοῦ συζύγου τῆς ἦσαν πολὺ ἀσχημοὶ παραβαλλόμενοι πρὸς τοὺς τοῦ ὠραίου ἵππότου.

Ἡ κατὰ διάνοιαν αὐτῆ ἐξομολόγησις τὴν ἔκαμε νὰ ὄνειροπολήσῃ ἄλλην μίαν νύκτα.

Τὴν τρίτην ἡμέραν ὁ διάβολος ἀπέσχισε πάσας τὰς ἀγίας εἰκόνας τοῦ Ὁρολογίου καὶ τὰς ἀντικατέστησε δι' ἄλλων μᾶλλον ἀνοσίων, εἰς τὰς ὁποίας ὁ ἵππότης παριστάνετο κατὰ μέτωπον καὶ κατὰ κρόταρον.

Συνάμα συνεδούλευσεν ἕνα τῶν ὑποτελῶν τοῦ πυργοδεσπότου νὰ ἐπαναστατήσῃ, ὅπερ ἠνάγκασε τὸν ἀρχοντα Γοντράν ν' ἀναχωρήσῃ καὶ μεταβῆ, ὅπως τὸν ἐπαναφέρῃ εἰς ὑποταγὴν· διέτελεσε δ' οὗτος ἀπὸν ἐπὶ ὀκτὼ ἡμέρας.

Ἀλλὰ κατὰ τὰς ὀκτὼ αὐτὰς ἡμέρας ὁ Σατάν κατήνευγε τὸ ἔσχατον κτύπημα.

Ἀνεκάλεσε τὸν διαβολίσκον καὶ μετέβη αὐτοπροσώπως ὑπὸ τὴν μορφήν τοῦ ὠραίου ἵππότου, τὸν ὁποῖον ἡ πυργοδέσποινα ἐρρέμβασζε, μὴ ἰδοῦσα αὐτὸν εἰμὴ ἐν ζωγραφίᾳ, ἐσάλπισε τὸ κέρασ τοῦ πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ πύργου νύκτα τινα ψυχρὰν καὶ σκοτεινὴν, καὶ ἐζήτησε φιλοξενίαν.

Ἡ πυργοδέσποινα ἠρυθρίασε καὶ ἐταράχθη βλέπουσα αὐτὸν.

— Εὐγενὴς κυρία, εἶπεν ὁ ἵππότης, ἔρχομαι ἐκ Παλαιστίνης· πεινῶ, διψῶ καὶ εἶμαι κατὰκοπος.

— Εἰσέλθετε καὶ νομίσατε ὅτι εἰσθε εἰς τὸν οἶκόν σας, ἀπεκρίθη διὰ φωνῆς συγκεκινημένης ἡ ἐνάρετος πυργοδέσποινα.

Ἐκάλεσεν αὐτὴ τὸν ξένον εἰς τὴν τράπεζάν τῆς, τῷ παρεχώρησε τὸ ὠραιότερον δωμάτιον τοῦ πύργου καὶ κατὰ πάσαν πιθανότητα τασοῦτον ἐξεπλάγη ἐκ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ὕψλης αὐτοῦ συμπεριφορᾶς, ὥστε τὴν πρωτῆν, ὅταν τὴν ὤραν τῆς ἀναχωρήσεως ἦλθε τεθωρακισμένος καὶ φέρων τὴν πανοπλίαν του νὰ κάμψῃ τὸ γόνυ πρὸ αὐτῆς καὶ ν' ἀσπασθῇ τὴν χεῖρά τῆς, τῷ εἶπεν :

— Εὐγενέστατε ἵππότη, ὁ σύζυγός μου δὲν θὰ βραδύνη νὰ ἐπανέλθῃ καὶ θὰ ἀίσθανθῇ βαθεῖαν λύπην, ὅτι δὲν ἀπῆλαυσε τὴν φιλίαν σας. Μείνατε λοιπὸν μέχρι τῆς ἐπανόδου του.

Ὁ ἵππότης ἔμεινε καὶ ὁ Γοντράν ἐπανελθὼν κατεθέληκε ὅτι εἶχε ξένον τόσον μεγαλοπρεποῦς ἐξωτερικοῦ καὶ φαινόμενον τόσον ἰσχυρόν.

Κατ' ἐπίμονον αὐτοῦ ἀπαίτησιν ὁ ἵππότης ἔμεινε ὀκτὼ ἔτι ἡμέρας· ἀλλὰ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ὀγδόης, ἐνῶ ἠτοιμάζετο ν' ἀναχωρήσῃ καὶ ἐνῶ ἡ πυργοδέσποινα, ἀποσυρθεῖσα εἰς τὸ προσευχητήριόν τῆς, ἐπνίγετο εἰς τὰ δάκρυα, παρετηρήθη μακρὰν μέγας στράβιλος κονιορτοῦ καὶ μετ' ὀλίγον ἀναρίθμητον πλῆθος ἵπποτῶν ἐπεφάνη περικυκλοῦν τὸν πύργον.

Ἦτο ὁ στρατὸς τῶν περιφρονηθέντων ἐραστῶν τῆς Ἑρμενγάρδης.

Ὁ ἀρχὼν Γοντράν κατενόησεν ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐχθρῶν του, ὅτι ὤφριε νὰ ἐτοιμασθῇ εἰς ἀπηλπισμένην ἀντίστασιν καὶ ὅτι μεθ' ὅλους τοὺς πεντακοσίους ὀπλίτας του θὰ ἐνίκητο.

— Τί θὰ ἐδίδετε, εἶπεν αὐτῷ ὁ ἵππότης ἔφιππος ἤδη, διὰ ν' ἀποκρούσετε τοὺς ληστὰς αὐτοὺς καὶ γίνετε κύριοι τῶν :

— Τί θὰ ἐδίδον; ἐκράνυγασεν ὁ Γοντράν μακρῶς : — τὴν **ΨΥΧΗΝ ΜΟΥ**.

— Δὸς τὴν χεῖρα, εἶπεν ὁ ἵππότης τείνων τὴν δεξιάν· γράψε ἐδῶ, αὐθέντα μου : «Δίδω τὴν ψυχὴν μου εἰς τὸν ἵππότην Νάτας», καὶ ὑπόγραψε.

— Καὶ θ' ἀποκρούσης τοὺς προδότας αὐτοὺς ;

— Ζητῶ ὀκτὼ ἡμέρας καὶ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ στρατοῦ σου.

Ὁ Γοντράν ἔλαβε τὴν περγαμνὴν, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχεν οὔτε γραφίδα οὔτε μελάνην, ἠνοιξε μίαν φλέβα διὰ τοῦ ἐγχειριδίου του καὶ διὰ τῆς αἱμῆς αὐτοῦ ἐχάραιζε διὰ τοῦ αἵματός του τὰς τρεῖς αὐτὰς γραμμὰς : «Ἐάν ὁ ἵππότης Νάτας ἀποκρούσῃ καὶ κατασυντρίψῃ τοὺς ἐχθρούς μου, — τῷ δίδω τὴν ψυχὴν μου.» Καὶ ὑπέγραψεν.

Τότε ὁ ἵππότης ἐπέθετο τὸν δάκτυλον ἐπὶ τῆς πληγῆς καὶ τὴν ἐπούλωσεν· εἶτα ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ πυργοδεσπότου καὶ ἀπώλεσεν οὗτος τὴν μνήμην τῶν διατρεξάντων.

Τὴν ὀγδὴν ἡμέραν δὲν ἀπέμενε οὐδ' ἔχνος τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοῦ καὶ ὁ Γοντράν παρεκάλει τὸν ἀνδρείον ξένον του νὰ μὴ τὸν ἐγκαταλίπῃ πλέον.

Ἦθεν ὁ αὐθέντης Σατάν, ἐχὼν καλὴν τράπεζαν, καλὴν κατοικίαν καὶ ἀγαπώμενος ὑπὸ ὠραίας πυργοδεσποίνης, ἤρξατο νὰ βλέπῃ μετὰ οἴκτου τὸ καταχθόνιον παλάτιόν του, ὅπου οἱ στεναγμοὶ τῶν κολαζομένων τῷ προσέβαλλον φοβερὰ τὰ νεῦρα.

Ἐπεθύμησε βίον ἡσυχον καὶ εἰρηνικόν.

Διήλθε δύο περίπου ἔτη ἐν τῷ πύργῳ καταγιγόμενος εἰς τὴν θήραν καὶ τὴν ἀλιείαν.

Δὲν ἐσυλλογίζετο πλέον ὁ πτωχὸς μονάρχης νὰ πειράξῃ καὶ νὰ παρσύρῃ εἰς τὸ κακὸν τὸ ἀνθρώπινον γένος.

Ἐνεκα τούτου κατὰ τὰ δύο αὐτὰ ἔ-

τη ὑπῆρξεν ἐκπληκτικὸς ὁ ἀριθμὸς τῶν εὐτυχῶν συζύγων καὶ τῶν ἐναρέτων γυναικῶν.

Δυστυχῶς ἐκεῖνος, ὅστις κατὰ τὰ δύο αὐτὰ ἔτη ἐπλήρωσεν ἐξ ἰδίων τὴν παγκόσμιον εὐτυχίαν, ἔσχε τὴν ἀνάτην ἰδέαν νὰ καταστῇ ζηλότυπος καὶ ἀπεπειράθη νὰ ὑψώσῃ τὴν φωνήν.

Ὁ ἵππότης Νάτας ἤρξατο νὰ γελάξ, ἔσυρε μίαν περγαμνὴν ἐκ τοῦ θυλακίου του καὶ τῷ εἶπεν :

— Ἀνάγνωθι !

Ὁ πυργοδεσπότης ἀνέγνω καὶ καταλήφθη ὑπὸ τρόμου ἀναγνωρίζων τὴν ὑπογραφὴν του.

— Τώρα, εἶπεν ὁ διάβολος στρέφων ἐκ τοῦ ἀντιθέτου τὴν περγαμνὴν, ἀνάγνωθι καὶ πάλιν !

Ἡ περγαμνὴ ἦτο διαφανὴς καὶ ἐκ τῶν ὀπισθεν ὁ Γοντράν ἀνέγνω : **Σατάν!** καὶ ἀφῆκε κραυγὴν φρίκης.

Νάτας εἶναι ὁ ἀναγραμματισμὸς τοῦ Σατάν.

— Ἐάν δὲν ἐσθοντάζεσο νὰ γείνης ζηλότυπος, ὑπέλαβε τότε ὁ διάβολος, ἠδυνάμην νὰ σ' ἀφήσω νὰ ζήσης ἑκατὸν ἔτη, — διότι ἡ σύζυγός σου ἔχει ὀφθαλμοὺς λαμπροὺς καὶ μὲ ἤρρεσκεν ἐδῶ· ἀλλὰ σὺ μὲ ὑπενθυμίζεις τὰ καθήκοντά μου ὡς ἀγγέλου τοῦ κακοῦ... Τόσῳ τὸ χειρότερον διὰ σέ! — Μοὶ ἀνήκει, καὶ ἡ σύζυγός σου, ὑποθέτω· διότι εἶναι πολὺ ὀλίγον πιθανόν, ὅτι ὁ ἅγιος Πέτρος θὰ τῇ ἀνοιξῇ τὸν παράδεισον. Ἀκολουθήσατέ με λοιπὸν ἀμφοτέροι !

Καὶ πάραυτα ἠκούσθη τρομερὸς κρότος, σεισὰς γῆν καὶ οὐρανόν, — καὶ ὁ πύργος κατεβυθίσθη καὶ ἠφανίσθη.

Καὶ εἰς τὴν θέσιν του τῇ ἐπαύριον οἱ κάτοικοι τῆς κοιλάδος δὲν εὗρον πλέον ἢ φρικῶδες βράχθρον, εἰς τὸ βάθος τοῦ τοῦ ὁποίου ἐκυλίετο ἄγριος χεῖμαρρος, καὶ ἔδωκαν εἰς αὐτὸ τὸ ὄνομα Ὁπῆ τοῦ Σατανᾶ.

VIII

ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ

Ἀφήσας τὴν Κάρμεν ὁ Βίκτωρ μετέβη εἰς τὸ πρεσβυτερεῖον τοῦ Νογαρέτ, ὅπως δεχθῇ κλίνην καὶ δεῖπνον παρὰ τῷ γηρικῷ ἐφημερίῳ.

Πιστὸς εἰς τὴν εἰρηνοποιὸν ἀποστολήν του ὁ ἱερεὺς προσεπῆλθε νὰ καταπραῖνῃ τὸν παρωργισμένον αὐτὸν υἱὸν καὶ τὸ κατέρησεν. Ὁ Βίκτωρ δὲν παρητεῖτο καθ' ὀλοκληρίαν τῆς ἐκδικήσεώς του, ἀλλὰ τὴν ἐτροποποίησε... Τοῦτο ἦτο μέγιστον βῆμα.

Τὴν ἐπαύριον, τῆς ἡμέρας ὑποφωσκούσης, ἠγέρθη ἀθωρόδως, κατέλιπε τὸ πρεσβυτερεῖον καὶ ἐπανελάβε τὸν δρόμον τῆς οἰκίας του.

Φθὰς εἰς τὴν ὀπὴν τοῦ Σατανᾶ, ἠσθάνθη φρικίαν τινα ἐκ τοῦ φόβου,

ὅστις πληροὶ καὶ τῶν γενναϊοτέρων τὰς καρδίας μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ κινδύνου.... ἐσυλλογίσθη ὅτι ἐν δεύτερον λεπτόν ἐπὶ πλεόν ἤθελεν ἀρκέσει νὰ ἴδῃ τὴν νέαν ἀμαζόνα κατακυλιόμενην εἰς τὸ βράχθρον μετὰ τοῦ ὑποζυγίου της καὶ τὸ τρυφερόν της σῶμα κατασυντριβόμενον εἰς τὰς ὀξείας τῶν βράχων ἐξοχάς.

Καὶ ἀποστρέφων τὴν κεφαλὴν παρήλθε ταχέως καὶ ἔφθασεν εἰς τὴν γέφυραν.

Ἐκτὸν περίπου βήματα ἀπὸ τῆς οἰκίας του παρετήρησεν εἰδὸς τι γίγαντος μὲ πώγωνα καὶ κόμην λευκὴν, καθήμενου ἐπὶ τῶν βαθμίδων τοῦ οὐδοῦ.

Τὸν γίγαντα αὐτὸν δυσκόλως ἤθελε τὸν ἀναγνώρισει, τοσοῦτον τὰ χαρακτηριστικά του εἶχον ἀλλοιωθῆ· ἀλλ' αὐτὸς ἦλθε πρὸς τὸν Βίκτωρα, ἐπέθετο τὰς πλατείας χειρᾶς του ἐπὶ τῶν ὤμων του, καὶ διὰ φωνῆς βροντώδους ἐκράυγασεν :

— Λοχαγός! εἶναι λοχαγός!

— Ὁ Ἰάκωβος Νικού! ἐκράυγασεν ἡδῆ καὶ ὁ νέος ἀξιοματικὸς βριπτόμενος εἰς τὰς ἀγκάλας του, ὁ καλὸς μου μπάρμπα Ἰάκωβος!

Ἐφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου, ἀναζητῶν μίαν ἀνάμνησιν, καὶ τῷ εἶπεν :

— Καὶ ἡ Φολλέττη;

Ἄλλ' ὁ Ἰάκωβος ἔδειξε τὸ οὖς αὐτοῦ διὰ τῆς χειρὸς καὶ ἔκαμε σημεῖον ὅτι ἦτο κωφός.

Προσφρεύγων τότε εἰς τὰ σημεῖα ὁ Βίκτωρ ὕψωσε τὴν χεῖρά του ἀνοικτὴν μέχρι τῆς ὀφρύος του, ὑποσημαίνων οὕτω παιδίον, τὸ ὁποῖον εἶχε γνωρίσει καὶ ἀφήσει μικρόν.

Ὁ γέρον ἠννόησεν, ἐκάλυψε τὸ μέτωπόν του δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν, καὶ ὁ λοχαγὸς εἶδεν ἐν δάκρυ στίλβον διὰ τῶν ὀγκωδῶν δακτύλων του καὶ καταρρέον ἐπὶ τῆς χειρὶδος τοῦ ἐνδύματος του.

Εἶτα ἐξέτεινε τοὺς βραχίονας πρὸς τὸν Νιέβρ καὶ ἡ ὀξεῖα φωνὴ του ἐπανελάσεν :

— Ἐπνίγη!

Ὁ Βίκτωρ τὸν ἠρώτησε διὰ τοῦ βλέμματός του περιλύπως.

— Εἶμαι κωφός, εἶπεν ὁ γίγας, ἀλλ' ὁμιλῶ. Ἄκουσον: Ἡ Φολλέττη ἦτο δέκα ἑπτὰ ἐτῶν, ὁπότεν πνοὴ δυστυχίας ἐφύσησεν ἐδῶ. Ἐψάλλεν ὅπως τὰ πουλάκια, ἔτρεχε σκιρτώσα ὡς αἰγαγρός, καὶ καθίστα καλὴν, πολὺ καλὴν τὴν ζωὴν μου. Μίαν ἑσπέραν δὲν ἔψαλε πλεόν, ἡ εὐθυμία της ἔφυγε καὶ τὰ δάκρυα ἦλθον νὰ τὴν ἀντικαταστήσωσιν. Ἐπειδὴ ἔκλαιεν ἀδιακόπως καὶ διήρχετο μακρὰς ὥρας εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ὕδατος, ἑσπέραν τινὰ τὴν ἔλαβον εἰς τοὺς βραχίονάς μου, ἐκεῖ, μεταξὺ τῶν

δύο αὐτῶν ἰτεῶν, καὶ τῆς εἶπα:

— Θέλω νὰ μάθω διατί κλαίεις;

— Διότι εἶμαι μήτηρ, ἀπεκρίθη ἐκείνη.

Τότε, ἐννοεῖς, ἐπειδὴ ἦτο αἵμά μου τὸ παιδί αὐτό, ἐπειδὴ τὸ αἶσχος του θὰ ἦτο αἶσχος μου, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἦτο δυνατὸν τὸ αἶσχος νὰ καλύψῃ τὰς λευκάς μου τρίχας, τὴν ὕψωσα ὑπεράνω τοῦ ὕδατος καὶ τῆς εἶπον:

— Εἶπέ μου τὸ ὄνομα ἐκείνου, ὁ ὁποῖος σὲ ἠπάτησεν, ἢ σὲ πνίγω.

— Πνίξε με, ἀλλὰ δὲν θὰ τὸ μάθης, ἀπεκρίθη.

Δὲν ἔσχον τὸ θάρρος νὰ φονεύσω τὸ παιδί μου· τὴν ἀπέθεσα ἐπὶ τῆς γῆς... Ἄλλ' ἀντὶ νὰ κλαύσῃ ἤρξατο νὰ γελᾷ, καὶ ὁ γέλωας αὐτὸς μοῦ ἐπροξένησε τόσον φόβον, ὥστε ἐτράπην εἰς φυγὴν.

Ἐκτοτε ἡ Φολλέττη δὲν ἔκλαυσε πλεόν ἀλλ' ἔτρεχε γελῶσα εἰς τὰς ὀχθὰς τοῦ ὕδατος καὶ ἔλεγεν:

— Ὀνομάζομαι Φολλέττη, καὶ ἔκαμαν καλὰ νὰ με ὀνομάσωσιν οὕτω, διότι εἶμαι τρελὴ!

Καὶ ἔψαλλεν ὡς ἄλλοτε. Τὰ ἄσματά της ὅμως ἀντὶ νὰ με χαροποιῶν με ἔκαμνον νὰ κλαίω.

Μίαν ἡμέραν δὲν ἔψαλε πλεόν... εἶχε πνιγῆ!

Καὶ ὁ γέρον ἔδειξεν αὐτῆς τὸν Νιέβρ μετ' ἐκφράσεως σκυθρωπῆς.

— Ἄλλ' ὁ ἀποπλανήσας αὐτήν; ἠρώτησεν ὁ Βίκτωρ, λησμονῶν ὅτι ὁ Ἰάκωβος ἦτο κωφός.

Ὁ Ἰάκωβος ἐν τούτοις ἠννόησε καὶ ἀπεκρίνετο μετὰ γέλωτος τρομακτικοῦ:

— Τὸν γνωρίζω καὶ θὰ μάθης τὸ ὄνομά του, ὅταν θὰ τὸν φονεύσω.

Δύο ἀστραπαὶ ἐφώτισαν τὸ βλέμμα τοῦ γίγαντος καὶ ἀγρία χαρὰ συνέστειλε τὸ εὖρον πρόσωπόν του — εἶτα ἀστραπαὶ καὶ χαρὰ ἐσβέσθησαν καὶ εἶπεν:

— Ἡ δεσποινίς μας σὲ περιμένει, παλληκάρι μου· ἔλα μαζὶ μου.

Ἀμφοτέροι ἐπανελάβον τὴν ὁδὸν τοῦ Νογαρέτ, διέβησαν τὸν ποταμὸν, καὶ ἔφθασαν εἰς τὴν διασταύρωσιν τῶν ὁδῶν ἐντὸς μικροῦ δάσους ἐπιπροσθούτος εἰς τὸν κῆπον τοῦ πύργου. Εἰς τὸ μέρος αὐτὸ ἡ ὁδὸς ἦτο ὀμαλὴ, καμμένη ἐπὶ ἐπιπέδου λειμῶνος* μικρὸς ῥυαξ ὠρίζεν αὐτόν, κεκαλυμμένον ἀπὸ κυανῆς ἰαρίνας καὶ νυμφαίας. Ὁ ἥλιος ὑψόμενος καθίστα στίλβουσας ἐπὶ τῶν φύλλων τῶν δένδρων τὰς σταγόνιας τῆς δρόσου· ψιθυρὸς συγκεχυμένης εὐθυμίας ἀνέβαινον ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τὸν οὐρανόν· εἰς τὰ πλευρὰ τῶν λόφων ἤρχίζον ἠχοῦντες οἱ κωδωνίσκοι τῶν ποιμνίων· ἀπωτέρω ὁ ὑπόκωφος συριγμὸς τοῦ ἐρ-

γοστασίου ἐμίγνυε τὴν βαρεῖαν φωνὴν του μετὰ τῶν μυριῶν ἐκείνων φωνῶν.

Πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος τῆς ὁδοῦ ἐπὶ τῶν ὑγρῶν βρύων ἐκάθητο βεμβάζουσα ἡ Κάρμεν.

Βλέπων τις αὐτὴν οὕτω μετὰ τοῦ ἀορίστου μειδιήματός της, τῆς χρυσῆς κόμης της καὶ τῆς κυανολεύκου ἐσθητόσ της, θὰ τὴν ἐξελάβανεν ὡς ἀτόμν, τὸν ὁποῖον ἰδιότροπος νύμφη εὐηρηστήθη νὰ μεταμορφώσῃ εἰς γυναῖκα.

Ἡ Κάρμεν καὶ ὁ Βίκτωρ ἐβάδισαν ἐπὶ τῆς πυκνῆς γλόφης, ἐπεριπάτησαν ὑπὸ συστάδας μελιῶν καὶ καστανεῶν, παραδοθέντες εἰς προσφιλεῖ καὶ γλυκεῖαν ἐρωτικὴν συνδιάλεξιν ἐξ ἐκείνων, καθ' ἃς, ἐνῆ οἱ πόδες πατοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ νοῦς φεύγει καὶ ἵπταται εἰς τὸν αἰθέρα.

Ὁ κώδιον τοῦ πύργου καλῶν εἰς τὸ πρόγευμα ἔθετο τέρμα εἰς τὴν συνδιάλεξιν ταύτην, καὶ ἡ Κάρμεν διεξέφυγεν ἀρίνουσα τὸν Βίκτωρα ἡσυχότερον καὶ λογικώτερον.

Οἱ ξένοι καὶ οἱ συνδικαιτημένοι τοῦ συνταγματάρχου δὲ Φλάρ κατὰ τὴν εἰσοδὸν της εἰς τὸ ἐστικτόριον, παρετήρησαν ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς νεκνίδος δροσερὰ καὶ ζωηρὰ χρώματα ἀντικαταστήσαντα τὴν συνήθη ὠχρότητα της, καθόσον αὐτὴ διετέλει ὠχρὰ καὶ περιλύπος ἀπὸ δύο ἐτῶν. Ὁ πατὴρ της ἀσθενὴς καὶ σκυθρωπός· ὁ ἀδελφός της δὲν εἶχε πλεόν δι' αὐτὴν τὰς μικρὰς ἐκείνας φροντίδας, τὴν τρυφεράν προσοχήν, τὴν χαρίεσσαν φιλίαν, τῶν ἀδελφῶν πρὸς τὰς νέας ἀδελφάς· ἔνεκα τούτων τὸ μέτωπόν της ἀδιοράτως ἐρύτιδοῦτο.

Τὰς φροντίδας ἐκείνας, τὴν προσοχήν, τὴν φιλίαν, τὰς εἶχε δι' αὐτὴν ὁ Φρανσῆς πρὸ τοῦ γάμου του.

Ὅταν αὕτη τὸν εἶδε ἡμέραν τινὰ ἐπανερχόμενον μετὰ μιᾶς γυναικός· ὅταν ὑπῆρξε μάρτυς τοῦ σχεδὸν παράφρονος ἔρωτός του, ὅταν ἠδυνήθη νὰ πεισθῆ, ὅτι ἡ γυνὴ αὕτη θὰ ἤρχεν ἐπὶ τοῦ ἀδελφοῦ της καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς της, ὅπου ἕως τότε αὕτη διεύθυνεν, ἡ εὐγενὴς κόρη ἀπεσύρθη μικρόν κατὰ μικρόν ἄνευ παραπόνων, ἄνευ μνησικακίας, ἀρίνουσα εἰς τὴν κυρίαν δὲ Φλάρ τὴν ἐσωτερικὴν διεύθυνσιν τοῦ οἴκου καὶ παραιτηθεῖσα πάντων, ὅπως συγκεντρώσῃ πάσας τὰς μερίμνας της εἰς τὸν γηραιὸν πατέρα της, ὡς αὐτὴν παροραθέντα, ὡς αὐτὴν πάσχοντα ἐν σιγῇ.

Ἦλθεν ὁ μαρκήσιος· μετ' οὗ πολὺ ἡ Κάρμεν ἐμάντευσε τὰ πάντα, κατενόησε τὰ πάντα. Τί ἠδύνατο νὰ πράξῃ;

Νὰ σιωπήσῃ;... — δὲν ἐποδοπατεῖ οὕτω πάσαν τὴν ἐν ἑαυτῇ ἀξιοπρέπειαν, τὴν ὑπερηφάνειαν οἰκογενεῖας καὶ ἀρετῆς;

* Παίγιον μεταξὺ τῶν λέξεων Follette καὶ folle μὴ μεταφερόμενον εἰς τὴν ἑλληνικὴν.

Νὰ ὁμιλήσῃ; . . . — ἄλλ' ὁμιλοῦσα θὰ ἐρόνευε τὸν Φραντῆν, τὸν ἐντιμον, τὸν εἰλικρινῆ, θὰ ἠτίμαζε τὸ ὄνομα τοῦ Φλάρ!

Ἡ Κάρμεν εἶχε τὴν γενναιότητα νὰ σιωπήσῃ ὑπεκρίνατο παντελῆ ἄγνοικαν.

Ἐμάντευσε τὴν θηριώδη ἐξουσίαν τοῦ ἀνδρός ἐπὶ τῆς γυναικός· κατενόησαν ἐν αὐτοῖς ὅτι ὄμμα αὐτῆ καὶ δήμιος ἐκεῖνος· ἔκτειρε τὴν Ἀναΐδα καὶ περιεφρόνησε τὸν μαρκήσιον.

Ἡ ἀποβολὴ τοῦ Ἀντωνίου τὴν ἠνάγκασε νὰ τὸν μισήσῃ.

Μετὰ παγετώδους εὐπροσηγορίας, σχεδὸν εἰρωνικῆς, ἐφάνητο λέγουσα πρὸς αὐτὸν καθ' ἑκάστην καὶ κατὰ πάσαν ὥραν:

— Εἶθε ξένος· εἶμαι ἐδῶ κυρία· διὰ μιᾶς μόνης λέξεως δύναμαι νὰ σὲ διώξω, ἀλλὰ σὲ περιφρονῶ καὶ δὲν τὸ πράττω.

(Συνέχεια εἰς τὸ προεχές)

Ε. Σχ.

ΟΙ ΔΥΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

(1873)

(Ἰδε προηγούμενον φυλλάδιον)

Ὁ Πέτρος, ἀκούσας ταῦτα, ἠρυθρίασε καὶ ἠσθάνθη τὴν καρδίαν του, ἐπισπεύσασαν τοὺς παλμούς αὐτῆς. Ἄλλ' οὔτε τὸ ἐρύθημα, οὔτε ἡ προφανῆς συγκίνησις αὐτοῦ παρετηρήθησαν ὑπὸ τοῦ Ἀχμέτ, ἕνεκα τοῦ σκότους.

— Ἡ ἀδελφὴ μου χιλιάκις μὲ ἠρώτησε περὶ σοῦ, ὡς καὶ αὐτὴ ἡ μήτηρ μου, ἡ ὁποία, καθὼς ἤξεύρεις, δὲν σὲ χωνεύει πολὺ.

— Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ, ἀδελφέ μου, ὑπέλαθεν ὁ Πέτρος, καὶ ζητῶ μυστικῶς συγγνώμην διὰ τὴν ἔλλειψίν μου αὐτῆν. Ἄλλὰ τί νὰ σὲ εἶπω, φίλε μου· ἀνεχώρησα λίαν μελαγχολικὸς καὶ χωρὶς νὰ ἔχω ὄρεξιν νὰ ἴδω ἄνθρωπον. . . .

— Πάντοτε ὁ ἴδιος. . . ὑπέλαθεν ὁ νέος μειδίων.

Οὕτω συνομιλοῦντες, οἱ δύο φίλοι εἶχον ἱκανῶς ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τῆς θέσεως, ἐν ἧ συννητήθησαν.

— Ἄς ταχύνωμεν ὀλίγον τὸ βῆμα, προσέθηκεν ὁ Ἀχμέτ, διὰ νὰ μὴ τοὺς ἀναγκάσωμεν νὰ μᾶς περιμένουν. . . .

— Ποίους;

— Τὴν οἰκογένειάν μου. Ὁ πατὴρ μου εἶχεν ὑπόθεσιν τινα εἰς τὸ διοικητήριον. Ἀπεφασίσαμεν δὲ νὰ λάβωμεν καὶ τὰς γυναῖκας μαζῆ, τὰς ὁποίας ἀφήκαμεν εἰς φιλικὴν τινα οἰκίαν, ὑποσχόμενοι, μετὰ τὸ τέλος τῶν ὑποθέσεων τοῦ πατρός μου, νὰ τὰς παρα-

λάβωμεν, καὶ ἐπισκεφθῶμεν τὴν ἀγοράν. Ὁ πατὴρ μου ἐτελείωσε τὰς ἐργασίας του, τώρα δὲ μόνον θὰ περιμένουν ἐμέ, ὅστις ἤργησα, βλέπων τὸν Φερχάτ, καὶ σέ. . . χωρὶς νὰ τὸ ἤξεύρου. Θὰ σὲ ἴδουν ὅπως ἀπροσδοκῆτως. . . Ἄ! πῶς ἐστάθης τοιοῦτοτρόπως; προσέθηκεν ὁ Ἀχμέτ, ἰδὼν τὸν νεανίαν βραδύναντα αἴφνης τὸ βῆμα. Ἐγείνετε ἄλλος ἄνθρωπος! . . . Βεβαίως θὰ τὰ ἔχης χαλάσῃ μὲ κανένα ἀπὸ τοὺς οἰκιακούς μου, αἱ; Δὲν εἶναι ἀληθές; . . .

— Ὅχι, Ἀχμέτ, ὄχι! ἡ πρὸς σὲ ἀγάπη μου μένει ἀναλλοίωτος, ὑπέλαθεν ὁ νέος, ὑπεκφυγὼν νὰ ποικριθῆ εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ Ὄθωμανοῦ φίλου του.

Ἐπέσπευσαν τὸ βῆμα, οὕτω δὲ ἐφθασαν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐν ἧ εἶχον μείνη αἱ γυναῖκες. Ὁ Ἀχμέτ, παραγγείλας τῷ Πέτρῳ νὰ τὸν περιμείνῃ λεπτά τινα, εἰσῆλθεν, ἀλλὰ πάραυτα ἐξῆλθεν.

— Ἀνεχώρησαν, εἶπεν. Ὁ πατὴρ μου, ἐπανελθὼν ταχέως ἐκ τοῦ διοικητηρίου, ἐβράβυνθη περιμένων με. Ἐπειδὴ δὲ αἱ γυναῖκες πρέπει νὰ φροντίσουν διὰ τὰ τοῦ δείπνου, ἀνάγκη νὰ ἐρεθῶσιν ἐνωρὶς εἰς τὴν οἰκίαν. Ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ παράξενον νὰ τοὺς προφθάσωμεν, διότι μόλις πρὸ ὀλίγον ἐξῆλθον, καὶ ἄλλως δὲ θάργυπορήσουν καθ' ὁδόν, ἰστάμενοι εἰς διάφορα καταστήματα, χάριν περιεργίας, ἢ πρὸς ἀγοράν πραγμάτων.

Ὁ Ἀχμέτ δὲν ἔσφαλε. Μόλις ἔκαμαν ὀλίγα βήματα, καὶ ἀμέσως διέκριναν τοὺς τρεῖς, ἕνα ἄνδρα καὶ δύο γυναῖκας, οὓς ἤθελον νὰ προφθάσωσιν, ἰσταμένους ἐνίοτε καὶ παρατηροῦντας πρὸς τὰ ὀπίσω.

— Ἄν δὲν ἀπατώμαι, ἔρχεται ὁ Ἀχμέτ, συναδευόμενος ὑπὸ ἐνός ἄλλου, εἶπεν ἡ πρεσβυτέρα τῶν δύο Ὄθωμανίδων. Μοῦ φαίνεται ὅτι εἶναι ἐκεῖνος, ὁ Χριστιανὸς ὁ φίλος του. . . . προσέθηκε μετ' ὀλίγον.

Οὐδ' ὁ ἀκριβέστερος παρατηρητὴς θὰ ἠδύνατο νὰ ποφανθῆ ἀσφαλῶς μετὰ τίνος τόνου ἐξήνεγκε τὰς τελευταίας ταύτας, διὰ κυρτῶν γραμμῶν σημειουμένας, λέξεις, καὶ ἂν οὗτος περιεῖχε παράπρον ἢ πικρίαν.

Ἡ νεωτέρα αὐτῶν, ἧτις, φαίνεται, ἐκέκτητο τὸ βλέμμα ὀξυδερκέστερον, εἶχε πρὸ πολλοῦ παρατηρήσῃ τοὺς δύο προσερχομένους. Ἀλλὰ, μᾶλλον ἐγκρατῆς τῆς πρώτης, οὐδὲν εἶπεν, ἄλλως δὲ καὶ ἡ καταλαβοῦσα αὐτὴν συγκίνησις δὲν τῇ ἐπέτρπε νὰ ὁμιλήσῃ.

Ἡσθάνετο τὰ γόνατά της καμπτόμενα.

Ἐν διαστήματι βραχυτέρῳ ἢ ὅσον ἐχρειασθῆμεν νὰ γράψωμεν τάνωτέρω, οἱ δύο νέοι, ταχύναντες τὸ βῆμα, κατέφθασαν τοὺς πρὸ αὐτῶν πορευομένους.

— Πατέρα! εἶπεν ὁ Ἀχμέτ μειδίων, ἰδέτε ποῖον σὰς φέρω! . . .

— Μπα! ὁ Πέτρος! Τί ἔγινες τόσαις ἡμέραις, παιδί μου; . . . Καὶ ποῦ τὸν ἦρες, Ἀχμέτ;

— Ἡξεύρω κ' ἐγώ; Ἐξερχόμενος τοῦ καφρανείου, τὸν ἀπῆντησα ἔμπροσθεν τοῦ διοικητηρίου.

— Ἐξῆλθον νὰ περιπατήσω ὀλίγον, ὑπέλαθεν ὁ Πέτρος.

— Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ἐξῆλθες πάλιν διὰ νὰ ἴδῃς, τίς οἰδέ τι, εἶπεν ὁ γέρον Ὄσμανλῆς μειδίων. Σὲ ἤξεύρομεν ἀπὸ πέρυσι. . . Ἀφηρημένος, αἰωνίως ἀφηρημένος! . . . Ἡθελα νὰ ἤξεύρω. . . ἀλλ' ἄς ἀρήσω αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν εἰς ἄλλοτε. Τώρα ἄς κάμωμεν τὸν περίπατόν μας, καθὼς ἠθέλησαν αἱ χανοῦμ, καὶ κατόπιν ὑπάγωμεν νὰ δειπνήσωμεν. Πιστεύω, θὰ μᾶς τιμήσῃς, Πέτρε μου· μάλιστα τὴν ἐσπέραν ταύτην, ὡς νὰ προεμάντευα, διέταξεν νὰ μᾶς ἔχουν φαγητὰ πλουσιοπάροχα, ἀληθῆ δείπνον ἁμαζῶν! . . .

— Αὐταὶ εἶναι περιποιήσεις τοῦ πατέρα, ὑπέλαθε μειδίων ὁ Ἀχμέτ. Ἡξεύρεις πόσον ἀγαπᾶ τὰ καλὰ φαγητὰ!

— Ὁ φίλτατος τοῦ υἱοῦ μου πάντοτε θὰ εἶναι υἱός μου, προσέθηκε μετ' ἀγαθότητος ὁ γέρον Τουρκός, καὶ δὲν πιστεύω νὰ ποποιήθῃ.

— Σὰς εὐγνωμονῶ, πάτερ μου, ὑπέλαθεν ὁ νέος προσκλίνων.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἐξηκολούθουν προχωροῦντες. Ἡ ὁδὸς ἦτο πλήρης βορβόρου, ὡς ἐκ τῆς πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν πεσοῦσης χιόνος, ἧτις, καίπερ καταπατηθεῖσα, εἶχε καταλίπη ἔχνη δυσάρεστα εἰς τοὺς διαβάτας. Ἐνίοτε, ἐβάδιζον, ἀποτελοῦντες γραμμὴν, κατέχουσαν τὸ πλάτος τοῦ πεζοδρομίου, ἄλλοτε, ἐρχόμενοι εἰς μέρη, δι' ὧν, ὡς ἐκ τοῦ πληοῦ, εἰς μόνος ἠδύνατο νὰ διέλθῃ, ἔβαινον ὁ εἰς κατόπι τοῦ ἄλλου, ἄλλοτε δὲ παρίστατο ἀνάγκη νὰ τείνωσι τὰς χεῖρας οἱ ἄνδρες, ὅπως βοηθῶσιν τὰς γυναῖκας νὰ πηδήσωσι λακκίσκον τινὰ πλήρη βορβορώδους ὕδατος ἢ ἄλλης ἀκαθαρσίας. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ὁ ἡμέτερος νεανίας πάντοτε προσεπάθει νὰ ποφεύγῃ, μὴ θέλων τόσον ἀποτόμως νὰ προσκρούσῃ εἰς τὰ τουρκικὰ ἔθιμα, λαμβάνων τὴν χεῖρα ὀθωμανίδος γυναικός.

Εὐκόλον ἦτο εἰς ἀκριβῆ καὶ περίεργον παρατηρητὴν νὰ ανακαλύψῃ εἰς τὰ ἡμικαλυπτόμενα πρόσωπα αὐτῶν, ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Χριστιανοῦ ἐκίνει τὸ διάφορον ἀμφοτέρων τῶν γυναικῶν.

Τῆς νεωτέρας αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ προέδιδον εὐχάριστόν τινα μακαριότητά καὶ εὐδαιμονίαν, ὡσάκις τὸ διαυγές καὶ ἀγνὸν βλέμμα της συνήντα τὸ τοῦ νεανίου, ἂν δὲ τὰ χεῖλη δὲν προσουλάσσοντο ὑπὸ τοῦ γιασμάκ, θὰ ἠδύνατο νὰ διακρίνη τις ἀόρατον σχεδὸν μειδίωμα, διαχέον νέας χάριτας ἐπὶ τῆς γλυκείας μορφῆς της, ἧς τὴν ἄετιν